

2021-04-29

Mind välkomnar den nya lagstiftningen om att uppmaning till självmord blir straffbart

Att uppmana någon att begå självmord blir från den 1 maj olagligt och kan leda till två års fängelse. Mind är en av de organisationer som har förespråkat tillkomsten av den nya lagstiftningen. Det har funnits invändningar om att lagstiftningen riskerar att bli tandlös på grund av svårigheter kring bevisföring, men Mind håller inte med.

- Den nya lagen är en viktig markering för hur allvarligt vi som samhälle ser på en sådan omoralisk handling. Lagstiftning handlar inte enbart om att personer ska åtalas för brott, utan har även en normgivande funktion, säger Karin Schulz, generalsekreterare på Mind.

2012 startade chatt-tjänsten Självmordsupplysningen som en effekt av ett uppmärksammat självmord, där en person uppmanats att ta sitt liv på Flashback då hen skrivit om sina självmordstankar i forumet. Självmordsupplysningen vidareutvecklas tre år senare till Självmordslinjen, Sveriges första suicidpreventiva stödlinje via chatt och telefon.

- Personer som lider av självmordstankar behöver ofta stöd för att söka hjälp och för att känna hopp om livet när det psykiska lidandet är som svårast att hantera. Genom att rusta fler med kunskap om psykisk hälsa och hur man kan stödja någon annan minskar skam och stigma kring dessa frågor – och det i sig kan rädda många liv, säger Karin Schulz.

Samtidigt är behovet stort av mer kraftfulla insatser för att minska antalet självmord. Forskning och tidigare erfarenheter visar att det ofta är först efter en större kris som pandemin inneburit som antalet självmord ökar. Mind understryker därför vikten av en rad åtgärder för att hantera pandemins konsekvenser på människors psykiska hälsa:

1. Regeringen behöver skjuta till resurser för ett utökat psykosocialt stöd med anledning av pandemin och det suicidpreventiva perspektivet behöver vara närvarande i politiska avvägningar som rör människors socioekonomiska situation.
2. När ett förslag till ny socialtjänstlag nu ligger på bordet borde det vara en politisk prioritet att stärka det förebyggande arbetet och att säkerställa att socialtjänsten har de resurser som krävs för att arbeta systematiskt med uppsökande och förebyggande insatser istället för att endast laga efter läge när skadan redan är skedd.
3. Självordspreventionen måste bli betydligt mer systematisk: från händelseanalyser vid varje fullbordat självmord och systematiskt fånga upp och ge stöd till efterlevande, till att strukturellt granska och åtgärda brister på nationell politisk nivå. Hela 233 av landets 290 kommuner saknar handlingsplaner för suicidprevention – det är viktigt att de nu skyndsamt kommer på plats och implementeras i organisationerna.
4. Vårdpersonal och myndighetspersoner som möter människor som löper större risk att begå självmord måste ges verktyg att agera. Socialstyrelsen har tagit fram utbildningar med stöd av bland andra Mind, men det krävs både resurser i form av tid och kompetens samt en tydlig signal från arbetsgivaren om att detta är viktiga frågor att prioritera.
5. Självord är den vanligaste dödsorsaken bland ungdomar. Fullständiga betyg är den viktigaste skyddsfaktorn för barn och ungas psykiska hälsa. Många elever har haft allt svårare att hänga med i undervisningen under pandemin och behöver ökat stöd för att klara skolan.
6. Kvinnor sticker ut som överrepresenterade vad gäller psykiska besvär, konsumtion av psykofarmaka och som den grupp där antalet självmord ökar. Särskilt unga kvinnor mår allt sämre. Här behöver politiken ta ett särskilt grepp för att vända utvecklingen.

Kontaktpersoner:

Karin Schulz, Generalsekreterare Mind, 073-501 80 33

Mind är en ideell organisation som verkar för psykisk hälsa genom stödverksamhet, opinionsbildning och kunskapsspridning med det medmänskliga samtalet som huvudsaklig metod. Vi driver Självordslinjen, Äldrelinjen, Föräldralinjen och Mind Forum.

